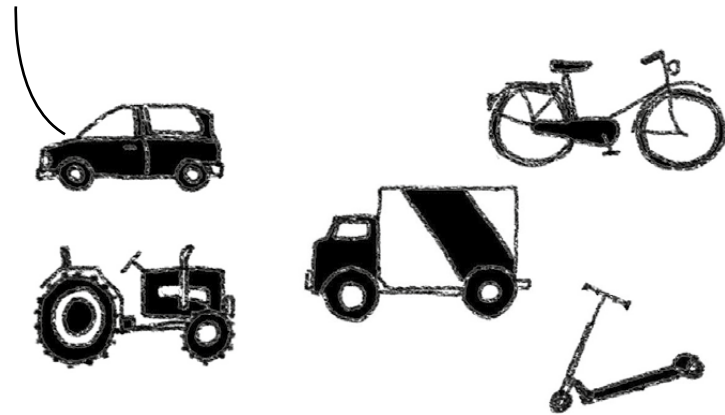

★ 1 Op welke plaats hoort het woord in het alfabet?
Trek een lijn van het plaatje naar de juiste letter.

a b c d e f g h i j k l m

n o p q r s t u v w x y z

Dit ga je leren

Je leert woorden in alfabetische volgorde zetten.

Dit moet je weten

Je kijkt naar de eerste letter.
Zijn de beginletters hetzelfde?
Dan kijk je naar de tweede letter.

tafel – tegel – toegang – trap

a b c d e f g h i j k l m n o p q r

s t u v w x y z

★ 2 Schrijf de woorden in alfabetische volgorde.

- 1 dringen – dwingen – dingen *dingen – dringen – dwingen*
- 2 ijzer – ijsjes – ijver _____
- 3 kaart – klas – kist _____
- 4 rotonde – rechts – ruzie _____
- 5 voetbal – veter – vangst _____

3 Zet de woorden op de vrachtwagens in de juiste alfabetische volgorde.
Schrijf de nummers 1, 2 en 3 in de juiste volgorde.

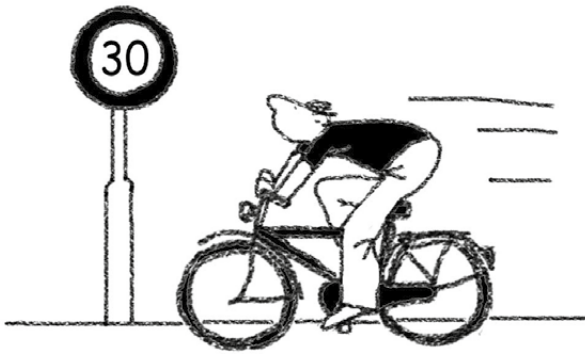
Truck 1:   vinger – vorming – vangen

Truck 2:   stengel – slinger – splitsing

Truck 3:   kleding – koning – keuring

Truck 4:   chips – chef – chocola

Truck 5:   eeuw – eerst – eend

★ 1 Wat voor woordsoort is het vetgedrukte woord?
Omcirkel het werkwoord. Onderstreep het zelfstandig naamwoord met groen en kleur het bijvoeglijk naamwoord rood.

- 1 Op **straat** gelden verkeersregels.
- 2 Daar moet iedereen zich aan **houden**.
- 3 De **moeilijkste regel** is dat je niet te hard mag rijden.
- 4 Op het voetbalveld gelden **spelregels**.
- 5 Daar **moeten** de voetballers zich aan houden.
- 6 Een **goede voetballer** kent alle regels uit zijn hoofd.

★ 2 Lees de zin. Zet de onderstreepte woorden in de goede rij: werkwoord, zelfstandig naamwoord of bijvoeglijk naamwoord.

- 1 Er was eens een ondeugende boef met heimwee.
- 2 Hij stuurde een lange brief met de flessenpost mee.
- 3 Hij hoopte dat de brief zijn moeder zou bereiken.
- 4 En dat zij snel bij haar zoon zou komen kijken.
- 5 Hij kreeg een korte brief terug:
- 6 'Ik vond uw natte brief onder de groene brug.'

werkwoord

zelfstandig naamwoord

bijvoeglijk naamwoord

1 was _____

_____

ondeugende _____

2 _____

_____

_____

3 _____

_____

_____

4 _____

_____

_____

5 _____

_____

_____

6 _____

_____

_____

Dit ga je leren

Je leert hoe je **werkwoorden**, **zelfstandige naamwoorden** en bijvoeglijke naamwoorden in een zin vindt.

Dit moet je weten

- Het **werkwoord** zegt wat er wordt gedaan in de zin.
- Een **zelfstandig naamwoord** is een woord voor een mens, dier of ding.
- Een bijvoeglijk naamwoord zegt hoe het zelfstandig naamwoord eruitziet of wat je ervan vindt.

De **vrienden** **voetballen** op een groot **grasveld**.

★ 1 Geef antwoord op de vraag. Maak dan de zin af.

Kies uit:

wat-deel:

een boek

een glas melk

een vrolijk lied

een potje voetbal

waar-deel:

in de keuken

in de klas

in zijn bed

op het voetbalveld

1 Victor drinkt Wat drinkt Victor?

een glas melk

Waar drinkt Victor?

in de keuken

Victor drinkt een glas melk in de keuken.

2 Lea zingt Wat zingt Lea?

Waar zingt Lea?

_____

_____

Lea zingt _____

3 Hassan leest Wat leest Hassan?

Waar leest Hassan?

_____

_____

Hassan leest _____

4 Pepijn speelt Wat speelt Pepijn?

Waar speelt Pepijn?

_____

_____

Pepijn speelt _____

★ 2 Maak de zin langer met een wat-deel, een waar-deel of een wanneer-deel.

1 Bram springt

in het water.

2 Bram koopt _____

3 Bram zwemt _____

Dit ga je leren

Je leert hoe je zinnen langer maakt met een **wat-deel**, een **waar-deel** en een **wanneer-deel**.

Dit moet je weten

Je maakt een zin langer door antwoord te geven op de vragen wat, waar en wanneer.

Vader koopt.

Vader koopt een **toeter**.

Vader koopt **bij de fietsenmaker**.

Vader koopt morgen.

Morgen koopt vader een

toeter bij de fietsenmaker.

★ 1 Onderstreep de zin die in streektaal geschreven is.

1 <u>Onmeunig lekker.</u>	Heel erg lekker.
2 Wat zei je?	Wa zidde nou?
3 Das sunt.	Dat is jammer.
4 Doe maar niet zo druk.	Doo mer heanig an.
5 Dir ein aweea.	Daar komt hij weer.
6 Ik hou van jou.	'k holvandie.

★ 2 Welke zinnen betekenen hetzelfde? Trek een lijn.

- 1 He'j of krie'j 't? (Twents)
- 2 Woist wel wat ik zeg? (Gronings)
- 3 Wat wilsse dezmiddig goan doon? (Limburgs)
- 4 Agge maar leut het. (Brabants)
- 5 Toet merruhum. (Zeeuws)
- 6 Door mekeert 't nich an. (Twents)

Dit ga je leren

Je leert dat er naast de Nederlandse taal ook streektalen zijn.

Dit moet je weten

Nederland is verdeeld in provincies en streken. In elke streek gebruiken de mensen het Nederlands een beetje anders. Zo heeft elke streek zijn eigen streektaal.

Brabants: Da gaot dr goe in!
Dat is lekker!

Daar is niets mis mee.
Tot morgen.
Weet je wel wat ik zeg?
Heb je het of krijg je het?
Wat wil je vanmiddag gaan doen?
Als je maar plezier hebt.

3 Weet jij wat ze zeggen? Schrijf het op.

1 Kumme met?

Kom je mee?

2 Ich hoaj von dich. (Limburgs)

_____

3 Oe laete is't? (Zeeuws)

_____

4 Zit nie zo in je neuze te koeteren! (Zeeuws)

_____

5 Ik wit n'nens van. (Twents)

_____

6 Wat bist toch ook n laiverd. (Gronings)

_____

★ 1 Schrijf de woorden in alfabetische volgorde.

1 truffel – taart – thee

taart – thee – truffel

2 soep – sla – sperziebonen

_____

3 brood – boter – bloemkool

_____

4 appel – aardappel – anijs

_____

5 kaneel – komkommer – kersen

_____

6 doperwt – druif – dadel

_____

Dit ga je leren

Je leert hoe je woorden met een of meer dezelfde beginletters in alfabetische volgorde zet.

Dit moet je weten

Eerst kijk je naar de eerste letter.

Als er woorden met dezelfde letter beginnen, kijk je naar de tweede letter.

Als de tweede letter ook hetzelfde is, kijk je naar de derde letter.

zoet – zondag – zorgen – zout
a b c d e f g h i j k l m n o p q r s
t u v w x y z

★ 2 Zet de woorden in alfabetische volgorde. Schrijf de nummers 1, 2 en 3 bij de juiste woorden.

1

1 gember

3 gewicht

2 geschenk

2

chips

champignon

chloor

3

snijboon

snoep

snufje

4

anijs

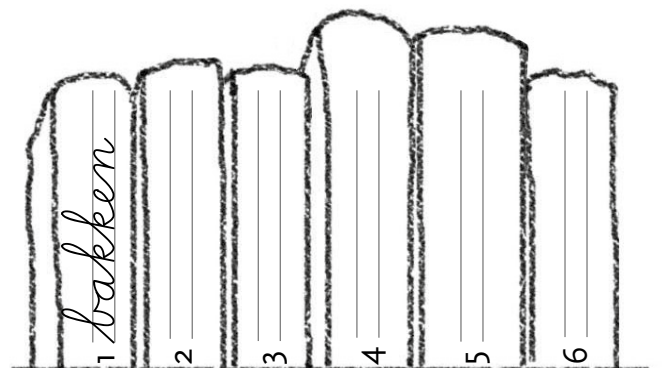
antilope

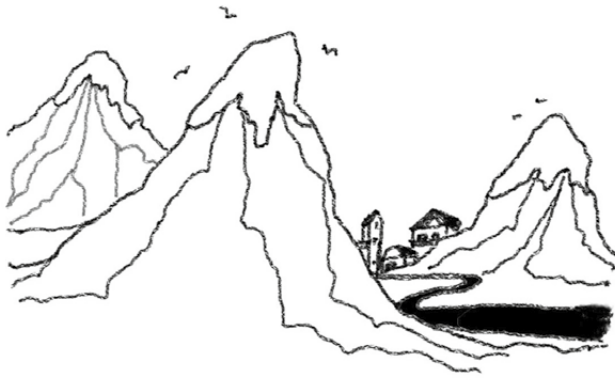
ananas

3 Schrijf de titels op de boeken. Doe dat in alfabetische volgorde.

Kies uit:

- borduren   ~~bakken~~   brommen
- bloemen   boekbinden   brillen

Dit ga je leren

Je leert hoe je het meervoud van woorden maakt.

Dit moet je weten

Bij sommige woorden verandert in het meervoud de **klank**.

enkelvoud	meervoud
een bad { a }	twee baden { aa }
een slot { o }	twee sloten { oo }
een schip { i }	twee schepen { ee }
een bezigheid { ei }	twee bezigheden { ee }

★ 1 Schrijf het meervoud op van de vetgedrukte woorden.

- Zonder **berg** geen **dal**. Zonder bergen geen dalen.
- Eén **zaterdag** in de maand dicht. Drie _____ in de maand open.
- In één **vat** gaan tien flessen wijn. In twee _____ gaan twintig flessen wijn.
- Er ligt een **tak** op het **dak**. Er liggen veel _____ op de _____.
- Een **zwembad** in een **stad**. Twee _____ in twee _____.
- Een grote **weg**, een klein **pad**. Grote _____, kleine _____.

★ 2 a Schrijf het meervoud van elk woord in de vakjes.

- 3 gebrek   1 verdrag   4 bevel   6 smid   5 lot   2 moeilijkheid

↓

1	v	e	r	d	r	a	g	e	n											
2																				
3																				
4																				
5																				
6																				

b Welk woord lees je bij de pijl? Schrijf daar ook het meervoud van op.

_____

_____

- ★ 1 Elke zin bestaat uit twee zinnen en één voegwoord. Onderstreep de eerste zin en onderstreep de tweede zin. Omcirkel het voegwoord.

- 1 Mijn moeder kan praten zonder woorden want ze kent gebarentaal.
- 2 Ze is doventolk en ze is er heel goed in.
- 3 Nu moet ik haar troosten want ze kan niet werken.
- 4 Ze viel van een trapje en ze brak een arm en een been.
- 5 Het been was niet zo erg want gebaren maak je alleen met je armen.
- 6 Ze kan nog wel gewoon praten maar toch is ze veel stiller dan anders.

Dit ga je leren

Je leert hoe je van twee zinnen één zin maakt.

Dit moet je weten

Je voegt de zinnen samen met een voegwoord.

En, maar, of en want zijn voegwoorden.

- Mijn moeder kan praten met doven en ze kan praten met slechthorenden.
- Ik kan gebarentaal, **maar** niet zo goed als mijn moeder.
- Mijn moeder praat met de mond **of** ze praat met gebaren.
- Mijn moeder is beroemd, **want** ze komt soms op tv.

- ★★ 2 Met welk voegwoord kun je van de twee zinnen één zin maken? Kruis aan.

1 Ik luister naar de radio. Ik kijk naar buiten.	☐ want	☒ en
2 De jongen moet hard huilen. Hij is met zijn fiets gevallen.	☐ of	☐ want
3 Mijn oma lacht vaak. Soms voelt ze zich verdrietig.	☐ maar	☐ want
4 Gaat Thijs ook mee? Blijft hij thuis?	☐ en	☐ of
5 Met je neus ruik je. Je kunt ermee ademen.	☐ en	☐ maar
6 Het been is genezen. Ze moet nog wel voorzichtig zijn.	☐ want	☐ maar

- 3 Schrijf het goede voegwoord op.

Kies uit:

en

maar

of

want

- 1 Ik eet veel boterhammen, want ik wil graag groot en sterk worden.
- 2 Ik eet twee boterhammen _____ ik drink twee glazen melk.
- 3 Ik eet mijn boterhammen op, _____ als ze oud zijn, laat ik ze liggen.
- 4 Ik eet wel zes boterhammen, _____ brood vind ik het lekkerste dat er is.
- 5 Eet jij bij het ontbijt boterhammen _____ drink je alleen een kopje thee?
- 6 Pizza en ijs lust ik ook, _____ het liefst eet ik boterhammen.

★ 1 Maak van het vetgedrukte woord het verkleinwoord af.

1 In de tuin wonen een **konijn** *tje* _____

en een **kip** *je* _____ .

2 De een zit op een **schommel** _____

en de ander op een **wip** _____ .

3 De kip legt een **ei** _____ en het konijn

klimt in een **boom** _____ .

4 In de boom is een **hut** _____ en kip

fladdert door het **raam** _____ .

5 Konijn maakt een **vuur** _____ en kip maakt een **omelet** _____ .

6 Ze maken wat lekkers, want een **koe** _____ komt op bezoek.

Dit ga je leren

Je leert hoe je verkleinwoorden met **-etje** en **-kje** maakt.

Dit moet je weten

Een verkleinwoord is een zelfstandig naamwoord met iets erachter:

-je, -pje, -tje, **-etje** en **-kje**

de tang → het **tangetje**

de bal → het **balletje** (let op: dubbel ll)

de woning → het **woninkje** (let op: de g verdwijnt)

Een verkleinwoord is altijd een het-woord: het tangetje, het balletje, het woninkje.

★ 2 Kijk naar de illustraties. Wat staat er? Schrijf ook het verkleinwoord op.

1 *bel - belletje* _____

2 _____

3 _____

4 _____

3 Schrijf het verkleinwoord op van het vetgedrukte woord.

1 Wilhelmina was ooit onze **koningin**.

koninginnetje _____

2 Als ze binnenkwam, maakte iedereen een **buiging**.

_____

3 Later kwam Juliana, toen onze **prinses**.

_____

4 Zij trouwde een man met een **bril**.

_____

Dit ga je leren

Je leert wat een **bevelzin** is.
Je leert hoe je een bevelzin kunt maken.

Dit moet je weten

- Een **bevelzin** zegt wat je moet doen.
- Een bevelzin begint met een werkwoord en heeft geen **wie-deel**.
- Een bevelzin eindigt met een uitroepteken.

vertelzin

Ik wil dat je gaat zitten.

bevelzin

Ga zitten!

vraagzin

Ga je zitten?

Ga zitten!

★ 1 Maak van de zin een bevelzin.

- 1 Ik wil dat je de stal uitmest.
- 2 Ik wil dat je de eieren raapt.
- 3 Ik wil dat je de tractor opruimt.
- 4 Ik wil dat jullie doorlopen!
- 5 Ik wil dat je het gras op eet!
- 6 Ik wil dat je uitrust.

Mest de stal uit!

★ 2 Maak van de zin een bevelzin.

- 1 Wil je me helpen?
- 2 Kun je me de weg naar Utrecht vertellen?
- 3 Wil je mijn tas dragen?
- 4 Bel je even mijn moeder?
- 5 Kun je een beetje doorlopen?

Help me!

★ 1 Zet het uitroepteken bij de goede zin.

- 1 Weet je wat voor dag het vandaag is
Ik ben jarig
- 2 Ik heb een toren gebouwd
Nee, niet omgooien
- 3 Gelukt Ik probeer de bal in het doel
te schoppen
- 4 Ruim je speelgoed op Mijn vader
roept het al de hele week
- 5 Mag ik een ijsje Ik heb het zo ontzettend warm
- 6 Nee, echt niet Ik denk dat we die kant op moeten

Dit ga je leren

Je leert wanneer je het **uitroepteken** gebruikt.

Dit moet je weten

Je gebruikt een **uitroepteken** om een uitroepzin nadruk te geven.

Als je iets met nadruk zegt, laat je horen dat het belangrijk is.

Uitroepzinnen met een uitroepteken:

- een uitroep   Au!
- een bevelzin   Kom hier!
- een vertelzin met nadruk   Ik weet zeker dat hij het gedaan heeft!

★ 2 Schrijf het leesteken op. Kies uit een punt, een vraagteken of een uitroepteken.

- Ik was een keer op vakantie mijn ouders kwijt . Ineens zag ik ze niet meer .
- Ik bedacht toen: ik ga ze heel hard roepen Papa
- Een meneer hoorde mij roepen Hij vroeg: Wat is er aan de hand Gelukkig zag ik ze ineens Ik riep: Hier ben ik Ze stonden gewoon achter die meneer

3 Schrijf het leesteken op. Kies uit een punt, een vraagteken of een uitroepteken.

- 1 We lopen met de klas door de stad .
- 2 We gaan naar het museum. Ik heb er zo'n zin in
- 3 Vind jij een museum leuk
- 4 Loop nou eens door
- 5 Is dit wel de goede weg
- 6 We zijn verkeerd gelopen, help

★ 1 Maak de trap van vergelijking af.

<p>1 <i>smalst</i></p> <p>smaller</p> <p><i>smal</i></p>	<p>2 _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>bang</p>
<p>3 _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>oud</p>	<p>4 _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>flauwst</p>
<p>5 _____</p> <p>_____</p> <p>dikker</p>	<p>6 _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>flink</p>

Dit ga je leren

Je leert de trappen van vergelijking.

Dit moet je weten

Zo ziet een trap van vergelijking eruit.

Het nieuws is leuk.

Dit nieuws is leuker.

Dit nieuws is het leukst.

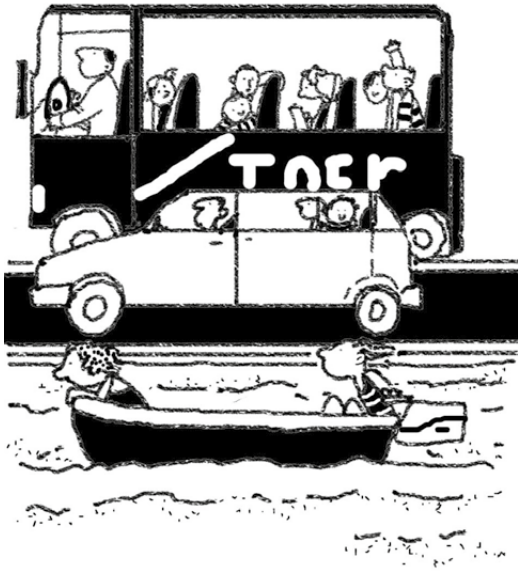
★ 2 Maak de zin af. Gebruik de trap van vergelijking.

- Ons gras is groen, het gras bij de buren is *groener*,
het gras aan de overkant is het *groenst*.
- Nederland is koud, IJsland is _____, de Noordpool is het _____.
- Het zwembad is _____, een meer is _____, de zee is het _____.
- Lopend gaat _____, op de fiets gaat _____,
met de trein gaat het _____.

3 Schrijf het goede woord uit de trap van vergelijking op.

Kies uit: traag benauwd blij slim

- Een slak is *trager* dan een slang.
- In die nauwe jas kreeg ik het steeds _____.
- Op school ben ik _____, maar in de vakantie het _____.
- Jij bent _____ dan ik, maar mijn broertje is het _____.

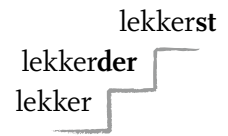
Dit ga je leren

Je leert bijzondere gevallen van de **trappen van vergelijking**.

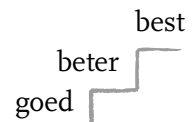
Dit moet je weten

Er zijn een paar bijzondere **trappen van vergelijking**.

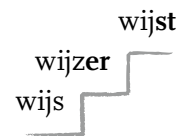
Als het woord op een **r** eindigt, komt er een **d** bij.

Soms verandert het woord helemaal.

Als een woord eindigt op een **s**, komt er alleen een **t** bij.

★ **1** Vergelijk de bus, de boot en de auto. Schrijf het goede woord uit de trap van vergelijking op.

- 1 De auto rijdt fijner dan de bus. (fijn)
- 2 Maar met z'n allen in een bus is het _____ . (gezellig)
- 3 De bus is _____ dan de auto. (goedkoop)
- 4 De boot is het _____ . (rustig)
- 5 Maar varen is wel _____ dan rijden. (duur)
- 6 Het wordt steeds _____ om te kiezen! (moeilijk)

★ **2** Schrijf het goede woord uit de trap van vergelijking op.

- 1 Ella gaat het liefst een dag naar Artis, de dierentuin in Amsterdam. (graag)
- 2 Want daar zijn de _____ en de _____ dieren. (mooi, veel)
- 3 Er komen _____ mensen dan in het veel _____ pretpark. (weinig, druk)
- 4 En het ijs is er ook nog eens _____ ! (lekker)
- 5 Maar na een hele dag dieren kijken, wil ze het _____ naar huis. (graag)
- 6 Oost west, thuis _____ . (goed)

★ 1 Onderstreep de wij-vorm van het werkwoord.

- 1 De onderduikers zitten in de kelder bij elkaar.
- 2 Ze wachten tot er nieuws gebracht wordt.
- 3 Twee mannen spelen een potje rummikub.
- 4 Twee vrouwen bereiden een lekkere maaltijd.
- 5 Drie kinderen rennen zomaar rond.
- 6 Ze worden allemaal stil als iemand aan de deur klopt.

Dit ga je leren

Je leert wat **het hele werkwoord** is.

Je leert dat een werkwoord verschillende vormen heeft.

Dit moet je weten

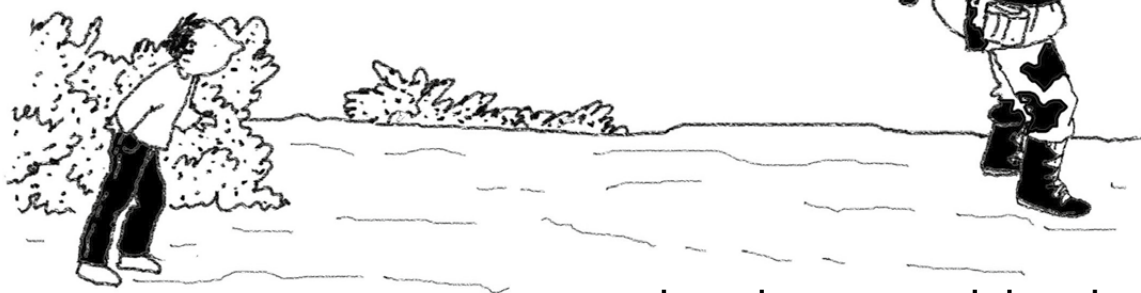
Het hele werkwoord is nog niet gebruikt in een zin.

Het werkwoord in de wij-vorm heeft dezelfde vorm als het hele werkwoord.

hele werkwoord: **kruipen**

wie-deel	werkwoord	vorm van het werkwoord
ik	kruip	ik-vorm
hij	kruipt	hij-vorm
wij	kruipen	wij-vorm

★ 2 Schrijf het werkwoord op. Schrijf het hele werkwoord erachter.

	werkwoord	hele werkwoord
1 Een soldaat loopt op straat.	<i>loopt</i>	<i>lopen</i>
2 Over zijn schouder hangt een geweer.	_____	_____
3 Op zijn mouw zit een gele band.	_____	_____
4 De soldaat fluit een liedje.	_____	_____
5 Hij zwaait naar een andere soldaat.	_____	_____

3 Welke vorm heeft het werkwoord? Kruis aan.

	ik-vorm	hij-vorm	wij-vorm
1 Hij roept zijn zusje.	☐	☒	☐
2 Hij bijt in een appel.	☐	☐	☐
3 Wij spreken met elkaar.	☐	☐	☐
4 Wij kijken naar de overkant.	☐	☐	☐
5 Ik verstop me onder de vensterbank.	☐	☐	☐
6 Zij groet ons niet.	☐	☐	☐

Dit ga je leren

Je leert wat **tegenwoordige tijd** is en je leert wat **verleden tijd** is.

Dit moet je weten

Een zin in de **tegenwoordige tijd (t.t.)** vertelt wat nu gebeurt.

Een zin in de **verleden tijd (v.t.)** vertelt wat in het verleden gebeurde.

Aan het **werkwoord** in de zin kun je zien in welke tijd de zin staat.

t.t.: Vandaag **spelen** Jannie en ik verstoppertje.

v.t.: Gisteren **speelden** Jannie en ik verstoppertje.

★ 1 Staat de zin in de tegenwoordige tijd of in de verleden tijd? Kruis aan.

	tegenwoordige tijd	verleden tijd
1 Jongens, Milo vertelt over zijn diploma.	☒	☐
2 Vorig jaar zwom ik voor het eerst.	☐	☐
3 Angstig spetterde ik rond.	☐	☐
4 Een maand geleden dook ik van de duikplank.	☐	☐
5 En nu? Kijk, dit is mijn B-diploma.	☐	☐
6 Ik barst van trots.	☐	☐

★ 2 Schrijf de werkwoorden op.

Onderstreep de zinnen in de tegenwoordige tijd. Omcirkel de zinnen in de verleden tijd.

- 1 Als de zon straalt, straal ik ook. *straalt, straal*
- 2 Maar het regende al de hele dag. _____
- 3 Als het regent, regen ik ook. _____
- 4 De straten glommen. _____

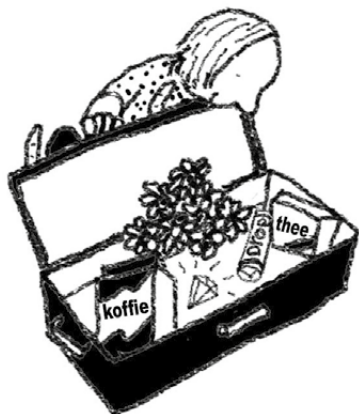
3 a Onderstreep de werkwoorden in de tegenwoordige tijd.

Omcirkel de werkwoorden in de verleden tijd.

- 1 Er zwemt een bromvlieg in de soep in 't keukentje van oma.
- 2 Oma maakte toch elke dag schoon.
- 3 En weet je wat het ergste is?
- 4 Nog meer vliegen vlogen gewoon naar binnen.
- 5 Oma sloeg ze naar buiten.
- 6 Hij heeft geen zwemdiploma.

b Lees de zinnen in de tegenwoordige tijd. Lees de zinnen in de verleden tijd. Welke zinnen vormen een gedichtje? (van Rikkert Zuiderveld)

_____

Dit ga je leren

Je leert wat de **basisvorm** is van verkleinwoorden, werkwoorden, bijvoeglijke naamwoorden en zelfstandige naamwoorden.

Dit moet je weten

Mijn zusje leest oude boeken.

Afgeleide vorm		Basisvorm
zusje	→	zus (zonder -je, -tje, -pje of -etje)
oude	→	oud (zonder -e)
boeken	→	boek (enkelvoud)
leest	→	lezen (het hele werkwoord)

★ 1 Schrijf de basisvorm van het vetgedrukte woord op.

1 Ik maak een **reisje** en neem mee:

reis

2 Twee **pakken** koffie en een **pondje** thee.

_____

3 Vier **boekjes** bloemen, voor alle **tantes** één.

_____

4 En voor mijn **nichtje** Els een **mooi**e edelsteen.

_____

5 Een **rolletje** drop voor in de trein.

_____

6 Drie **uren** rijden en ik zal er zijn!

_____

★ 2 Schrijf de basisvorm van het vetgedrukte woord op.

1 Met welke **zagen** **zaag** jij het best?

zaag, zagen

2 **Kom**, dan gaan we over de **bomen** lopen.

_____

3 De twee **paarden** in de wei lijken net een **paartje**.

_____

4 Er **hangt** een **lange** ijspegel aan de muur.

_____

5 Ik **praat** graag over **prinsessen** en **piraten**.

_____

6 Een **sneetje** brood met een **beetje** jam: mmm lekker!

_____

★ 1 Schrijf het goede voorzetsel op.

Kies uit: achter met voor boven
op in ~~naar~~ naast

- 1 Kijk goed *naar* de illustratie.
- 2 De ridder zit _____ zijn paard.
- 3 _____ hem staat zijn knecht
_____ de lans _____ zijn hand.
- 4 _____ de ridder kijkt de prinses toe.
- 5 De zon verschijnt net _____ de horizon.
- 6 Iedereen is _____ het toernooi opgestaan.

★ 2 Schrijf het goede voorzetsel op.

Kies uit: in op naar voor om
uit langs over naast

- 1 *Op* _____ zaterdag sta ik al *om/voor* zeven uur *naast* mijn bed.
- 2 Kwart _____ acht spring ik _____ mijn fiets.
- 3 Ik rijd _____ het park _____ mijn oude oma.
- 4 Oma wacht al _____ haar praatstoel _____ het raam.

3 Schrijf het goede voorzetsel op. Let op: gebruik elk voorzetsel één keer.

Kies uit: tussen in op voor

- 1 De bal ligt *in* het doel.
- 2 De bal ligt _____ de lijn.
- 3 We eten warm _____ zes en zeven.
- 4 Vlak _____ het eten snoepen we niet meer.